

Klimavenlige mursten – en vigtig brik i den grønne omstilling

Globalnyt

Af Mattias Söderberg

December 2019

Byggeindustrien er en af de store CO₂-udledere på verdensplan. Produktion af mursten, cement og andre konstruktionsmaterialer, bidrager ikke blot til den globale opvarmning, men også til en ringere luftkvalitet i mange byer. Der er brug for en hurtig omstilling, men hvordan sker det i praksis?

I Nepal er drømmehuset et murstenshus. Det er den type af hus, man bor i i byerne, og som mange på landet også ønsker at bo i, hvis man har råd. Murstenshus er ikke kun et socialt statussymbol, de er også stabile, hvilket er afgørende i et land med mange jordskælv og voksende problemer relateret til oversvømmelser og jordskred. Men traditionel produktion af mursten er en stor klima-synder. Murstensindustrien bidrager til 2.7% af det globale CO₂-udslip, og derudover følger udledninger relateret til cementproduktionen, som er et centralt element i mursten og endelig er der udludningerne relateret til transporten, da produktionen typisk finder sted i hovedstaden.

Da Folkekirkens Nødhjælps partnere, Build up Nepal, ville hjælpe med at skabe mere bæredygtige huse, forsøgte de i første omgang at bygge huse lavet af bambus. Det er jo en god klimaløsning, da bambus binder CO₂ i stedet for at udlede, og det kan derudover produceres lokalt. Men desværre blev det ikke vellykket. Bambushuse er ikke lige så stabile som murstenshuse, hvilket er et problem, da jordskælv og klimaforandringer er en stigende udfordring i landet. Men det afgørende var, at murstenshuse stadig har en betydelig højere social og kulturel værdi i landet, end fx bambushuse.

Set i det lange perspektiv, vil det selvfølgelig være godt at sikre, at alle huse er nul energihuse, men når omstillingen skal i gang nu, er der ikke tid til at vente på en større forandring af de kulturelle og sociale kodekser. I Nepal er man stadigvæk i gang med at genopbygge efter det store jordskælv i 2015, hvor 800,000 huse blev smadret, så det er nu man skal finde en god løsning.

Build of Nepal fandt noget de kalder for "interlocking earth bricks". Det er en ny type af klimavenlige mursten, som er relativt nemt at producere med hjælp af jord, sand, vand og kun lidt cement. Og udover lavere udslip fra produktionen, bruges der også mindre cement ved selve husbyggeriet, plus at produktion kan finde sted lokalt, og dermed mindskes behovet for transport. Selv om den nye udvikling af mursten stadigvæk udleder CO₂, så er udslippene for et murstenshus markant mindsket med 60 %.

At bygge hus med mursten er en anerkendt og anvendt teknik i store dele af verden. Jeg håber at Build up Nepal kan blive en "Build up the world", så vi hurtigt kan få i gang i produktionen af mere klimavenlige huse.